

Ран Босилек

Момче и вятър

Една вдовица имала едничък син. И майката, и момчето се трудели от зори, та чак до мръкване. Подреждали къщата, хранели добитъка, орели, копаели, сеяли, плевели, жънели. Овършавали едро жито. Стигало за тях. Имало и за продан. Печели зелници. Месели бели погачи.

Един ден майката каза на момчето:

– Вземи, сине, тавата. Иди в избата. Донеси ми брашно да месея хляб.

Момчето взело тавата. Отишло в избата. Нагребало брашно. Излязло на двора.

Духнал силен вятър – разпилял брашното.

Върнало се момчето в избата. Напълнило отново тавата. Излязло на двора. Духнал вятърът. Разпилял пак брашното.

– Няма да е по твоята, ветре! – извикало момчето и влязло в избата. Нагребало брашно. Излязло на двора. Духнал пак вятърът. Не оставил нищо в тавата.

Захвърлило я момчето. Тръгнало да гони вятъра.

Тичало, тичало – срещнало гологлав момък.

– Защо тичаш, момче? – попитал Момъкът.

– Вятъра гоня. Трудеца ми ограби. Разпиля ми брашното. Гоня го, да ми го върне.

– Вятър гони ли се бе, момче? Остави се от тая работа! И на мене вятърът свали калпака и го отнесе в реката. Но аз не съм луд да го гоня!

– Аз пък ще го гоня и ще го стигна!

И хукнало пак момчето. Тичало, тичало – на другия ден срещнало здрав и едър селянин.

– Къде си се втурнало, момче? – попитал селянинът.

– Вятъра гоня.

– Защо го гониш?

– Да ми върне брашното. Три тави ми разпиля. Трудеца ни ограби – на мене и на майка ми!

– Не си хаби времето, момченце! С вятър излиза ли се наглава? Той и на мене колко овощни дръвчета поломи! Колко плод орони! Но си трая. Кой може да се разправя с вятъра?

– Аз ще се разправя!

Тичало пак момчето, тичало – на третия ден срещнало стар моряк с торба на рамо.

– Къде, момче? – спрял го морякът.

– Вятъра гоня.

– Какво ти е направил?

– Разпиля ни три тави брашно!

– Е, голяма работа!

– За тебе може да е малка, но за мене е голяма. Нека дойде той да поработи, че да види как се добива всяко зрънце!

– Върни се, момче! – рекъл морякът. – Не можеш се разправи с вятъра! Той е силен и страшен! Ще духне срещу тебе, ще те отвее в някой пущинак. Не можеш се върна вече! Нали и нашия кораб потопи! Издавиха се и пътници, и моряци! Аз сам се чужа как останах жив!

– Да става каквото ще! Тръгнал съм – няма да се върна! Ще догоня вятъра, ще си диря брашното!

Момчето отново се втурнало.

Тичало, тичало, тичало – най-сетне стигнало вятъра.

– Ей, ветре!

– Какво?

– Дай ми брашното, дето го разпиля!

– Бре, момче, вятър брашно държи ли?

– Държи, не държи – ние с труд сме го добили! Разпиля го – трябва да го върнеш! Затова тичам цели три дни да те гоня!

Усмехнал се вятърът и рекъл:

– Добре правиш, че пазиш и си дириш с труд придобитото имане. Па си и смело момче, шом си дошло с вятъра Да се разправяш. Разпиляното брашно не мога да върна. Но ще ти го запламя ето с тази кърпичка. Вземи я и я пази добре. Като ѝ кажеш: „Кърпичке, дай да ям!“ – тя сама се постила. Каквото ядене поискаш, тозчас ще се яви пред тебе!

Взело момчето кърпичката. Тръгнало си. Върви и си мисли: „Право ли казва вятърът? Лъже ли ме? Чакай да опитам!“

Постлало кърпичката и рекло:

– Кърпичке, дай да ям мед и масло!

Изведнъж върху кърпичката се наредили златни блюда с мед и масло.

Момчето поискало и друго ядене. Каквото пожелало, тозчас се явило пред него.

Момчето яло, яло – наситило се. Тръгнало отново. Вървяло, що вървяло, на третата вечер се отбило да пренощува в една кръчма.

Седнало при празна маса, постлало кърпичката и рекло:

– Кърпичке, дай ми да ям!

Докато издума, пред него се наредили все хубави гозби.

Смаяли се хората в кръчмата. Момчето ги поканило. Нагостило ги богато.

– И това чудо не бях виждал! – рекъл кръчмарят. – Кърпичка гозби да дава! Отде я взе бре, момко? Има ли някъде да се продават?

– Вятърът ми я даде.

– Добър дар! – обадила се кръчмарката. – И най-богатият човек ще ти завиди!

Нахранило се момчето. Прибрало кърпичката. Отишло да спи.

През нощта кръчмарката казала на мъжа си:

– Мъжо, да вземем на момчето кърпичката. Без работа богатство ще трупаме. „Дай, кърпичке, ядене.“ – „На!“ „Дай, кърпичке, пиене!“ – „Готово!“ Ще поднасяме на хората и без труд пари ще печелим!

Като заспало момчето, кръчмарката влязла при него, взела кърпичката от пояса му и оставила друга на нейно място.

Тръгнало си сутринта момчето. Стигнало до тяхната къща и още от вратата викнало:

– Мамо, да видиш каква кърпичка ти нося! Даде ми я вятърът, заде-то ни разпиля брашното. Няма вече да месиш и готвиш!

– Каква кърпичка, сине? Дай да я видя!

Момчето извадило кърпичката, постлало я на стола и рекло:

– Кърпичке, дай да ям!

Кърпичката нищо не дала.

– Чуваш ли, кърпичке! Дай да ям!

Кърпичката си оставала празна.

– Щом не шеш да даваш вече ядене, хайде при вятъра!

Взело момчето кърпичката и право при вятъра.

– Ветре, на ти кърпичката, дай ми брашното! Кърпичката не дава вече ядене.

– Защо не дава вече, момченце?

– Не зная. По-напред даваше. Сега не ще.

Разбрал вятърът каква е работата и казал:

– Вземи това петленце. Щом му кажеш: „Запей, петленце!“ – то ще запее и жълтици ще падат из устата му.

Взело момчето петленцето. Тръгнало си. Вечерта се отбило да преношува в същата кръчма. Като седнало да вечеря, казало:

– Запей, петленце!

Петлето запяло: кукуруигу-у – и из устата му почнали да падат жълтици.

Момчето ги взело и си поръчало ядене.

Като се навечеряло, легнало да спи.

През нощта кръчмарката взела петленцето и сложила на негово

място друго.

Събудило се на сутринта момчето, взело другото петле и си тръгнало.

Стигнало, нестигнало в къщи, отдалек завикало:

– Мамо, мамо, да видиш какво петленце ти нося! Щом запее, жълтици падат от устата му! Хайде запей, петленце!

Петлето мълчало.

– Петленце, запей!

Петлето пак мълчало.

Грабнало го момчето. Отърчало при вятъра.

– Ветре, не ща ти петлето! Дай ми брашното! Петлето не дава вече жълтици.

– Така ли? – рекъл вятърът. – Кръчмарят и кръчмарката са ти взели истинската кърпичка и истинското петленце. На ти тази пръчка! Тя ще оправи работата. Щом ѝ кажеш: „Удряй, пръчко!“ – тя ще почне де когото свари да шиба. Щом ѝ речеш: „Спри, пръчко!“ – тя престава да удря.

Взело момчето пръчката. Тръгнало си. Вечерта пак се отбило в кръчмата. Кръчмарят и жена му видели пръчката. Помислили, че и тя е чудновата като кърпичката и петлето. Сдумали се и нея да вземат.

Като заспало момчето, влезли при него. Жената посегнала да вземе пръчката. Момчето се събудило и викнало:

– Удряй, пръчко!

Ех, като зашибала оная ми ти пръчка! Удря ли, удря – ту кръчмаря, ту кръчмарката.

– Чакай бре, момче! Кажу да спре пръчката! – викал кръчмарят. – Ще ти върнем кърпичката!

– Ох, олеле! – пищяла кръчмарката. – Стига! Умирам! Ще донеса петленцето!

– Пръчко, спри! – извикало момчето.

Пръчката спряла.

Отърчала плачешком кръчмарката. Донесла кърпичката, донесла и петлето.

Взело ги момчето и право при майка си.

Още от вратата завикало:

– Мамо, мамо, сега ще видиш истинската кърпичка и истинското петленце!

Постлало кърпичката и рекло:

– Кърпичке, дай да ядем мед и масло!

Върху кърпичката се наредили златни блюда с мед и масло.
– Запей, петленце! – викнало момчето.
Запяло петлето. Жълтици почнали да падат из устата му.
И заживели си майка и син доволни и честити.

КРАЙ

© Ран Босилек

Сканиране, разпознаване и редакция: moosehead, 2008

Издание:

Приказки от български писатели
Издаелство „Български писател“, 1981 г.
с/о Jusautor Sofia

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8878>]